

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - לך לך פט.

אחר הדברים האלה. רבי חייא היה הולך לראות את רבי אלעזר. פגש אותו רבי חננאי. אמר לו, הדרך הוא שמתקנת לפני מר, לאן הולכת היא? אמר לו, לראות את רבי אלעזר. אמר לו, וגם אני אלך עמך? אמר לו, אם תוכל להבין להשפיל למה שתשמע - לך, ואם לא - שוב לאחוריה. אמר לו, שלא יחשש מור לזה, שהרי אני שמעתי במה סודות של תורה ויכלתי לעמוד בהן. פתח רבי חננאי ואמר, מה שכתוב (במדבר כח) את קרבני לחמי לאשי וגו', את קרבני - זה קרבן הַבֶּשֶׂר שנקרב לכפר דם על דם, בֶּשֶׂר על בֶּשֶׂר, משום שכל הקרבנות לא נקרבים אלא הַבֶּשֶׂר לכפר על הַבֶּשֶׂר. וכך שמעתי, אם אדם חטא - בהמה מה חטאה שהקדוש ברוך הוא אמר (ויקרא א) אדם פי יקריב מכם קרבן וגו'? למה? אלא הקדוש ברוך הוא עשה את רוח בני אדם ואת רוח הבהמה, והפריד זו מזו, ומשום כך (קהלת ג) רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה וגו'. ודאי נפרדים זה מזה. במסרם שחטא אדם מה כתוב? (בראשית א) ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע וגו', וכתוב לכם יהיה לאכלה, ולא יותר! כיון שחטא והיצר נשאב לגופו, ובכל אותם התולדות עשה דין, ואחר כן נח וראה שהנה הגוף נבנה מהמקום של היצר הרע, הקריב קרבן כמו שהקריב אדם, מה כתוב? (שם ח) וירח ה' את ריח הניחח וגו', וכתוב פי יצר לב האדם רע מנעריו. אמר הקדוש ברוך הוא, מכאן והלאה, הואיל והגוף נשאב מאותו היצר הרע, יתענג הגוף כמו שראוי לו, יאכל בֶּשֶׂר. כיון שנתתי לכם את כל. כשאוכל בֶּשֶׂר, מאותו הַבֶּשֶׂר מתענג הַבֶּשֶׂר שלו, ומתערכים זה עם זה ומתגדל ממנו הגוף, ומאותו הענג הגוף חוטא בכמה חטאים. אמר הקדוש ברוך הוא, הַבֶּשֶׂר כפורה על הגוף. בֶּשֶׂר אוכל, ובֶּשֶׂר מתרבה ממנו, ובו חטא. משום כך בֶּשֶׂר לכפר על גופו, והבֶּשֶׂר שאוכל עושה דם לגוף [משום כך הדם שנשאר מאותו הבשר שאוכל, הבשר עושה לגוף דם]. משום כך, הדם שגשאר מאותו הַבֶּשֶׂר בחוץ, מתעתד לכפר על הדם שנעשה מאותו הַבֶּשֶׂר שלו, שכתוב (ויקרא יז) כי הדם הוא בנפש יכפר.

אחר הדברים האלה. רבי חייא היה אזיל למחמי לרבי אלעזר, פגש ביה רבי חננאי, אמר ליה האי ארחה דמתקנתא קמיה דמר לאן איהו אזיל, אמר ליה למחמי לרבי אלעזר, אמר ליה ואתא נמי אזיל בהדרה, אמר ליה אי תיכול למספר סברא למאי דתשמע זיל ואי לא תוב אבתרה, אמר ליה לא יחוש מר להאי, דהא אנא שמענא במה רזי דאורייתא ויכולנא למיקם בהו. פתח רבי חננאי ואמר, מאי דכתיב, (במדבר כח) את קרבני לחמי לאשי (דף פט ע"ב) וגו'. את קרבני דא קרבן בשרא דאתקרב לכפרא דמא על דמא בשרא על בשרא, בגין דכל קרבנין לאו מתקרבין אלא על בשרא לכפרא על בשרא. והכי שמענא אי בר נש חטא בהמה מה חטאת, דקודשא בריה הוא אמר (ויקרא א) אדם פי יקריב מכם קרבן וגו'. אמאי, אלא קודשא בריה הוא עביד רוח בני נשא ורוח הבהמה, ואפריש דא מן דא. ובגין כך (קהלת ג) רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה וגו' ודאי מתפרש דא מן דא. עד לא חטא אדם מה פתיב, (בראשית א) ויאמר אלקים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע וגו' וכתוב לכם יהיה לאכלה ולא יתיר. כיון דחטא ויצר הרע אשתאיב בגופא דיליה, ובכל אנן תולדין עבד בהו דינא. ולבתר אתא נח וחמא דהא גופא אתבני מאתרא ויצר הרע, אקריב קרבן כמה דאקריב אדם, מה פתיב, (בראשית ח) וירח ה' את ריח הניחח וגו'. (וכתיב) פי יצר לב האדם רע מנעריו. אמר קודשא בריה הוא מכאן והלאה הואיל וגופא אשתאיב מהחוטא יצר הרע, יתענג גופא כמה דאתחזי ליה ייכול בשרא. כיון שנתתי לכם את כל. כד אכיל בשרא. מהחוטא בשרא אתענג בשרא דיליה ואתערב דא ברא ואתרבי גופא מניה, ומחחוטא ענג גופא חטא בכמה חטאין. אמר קודשא בריה הוא כפורה על גופא בשרא. בשרא אוכל ובשרא אתרבי מניה וביה חטא. בגין כך לכפרא על גופיה בשרא. ובשרא דאכיל בשרא עביד דמא לגופא (בגין כך דמא דאשתאר מהחוטא בשרא דאכיל בשרא עבד דמא לגופא) בגין כך דמא דאשתאר מהחוטא בשרא לבר אתעתד לכפרא על דמא דאתעביד מהחוטא בשרא דיליה דכתיב, (ויקרא יז) כי הדם הוא בנפש יכפר. פתיב קרבני, וכתוב קרבנכם דכתיב, (ויקרא א) תקריבו את קרבנכם, מה בין האי להאי, אלא קרבני.

כתוב קרבני, וכתוב קרבנכם, שכתוב (שם א) תקריבו

את קרבנכם. מה בין זה לזה? אלא קרבני - כמו שלמים שבאים על שלום. קרבנכם - כמו המאות ואשמות שבאים על הטא ואשם. משום כך, (במדבר כח) את קרבני - בשר. לחמי - לחם ויין. ריח - זו הקמרת. ניהחי - זו נחת רוח שעושה הכהן ברצון של השם הקדוש, והלויים ברצון של שיר ושכחה.

תשמרו להקריב לי במועדו, מה זה במועדו? אם תאמר בכל יום בבקר ובערב, מה זה במועדו? נ"א: מה אומר שהוא מו דו? אלא המועדו ששולט באותה עת רצון הרצון שנמצא למעלה בדרגה ידועה. ועל כן כתוב במועדו. בשנקרב הקרבן. הכל נמלים חלק, ומתפזרות הקלפות לכל צד, ותיחוד נקרב ומתיחד, והמאורות מאירים, ונמצא רצון בכל העולמות, והקדוש ברוך הוא נמצא בסוד של יחוד אחד פראוי. בא רבי הייא ונשק אותו. אומר לו, נאה אתה, בני, ממיני ללכת ולראות את סבר פני הימים.

הלכו, בשחניעו אליו, ראה אותם יושבים על השער. אומר לו לשמש, לך ואמר להם, הכפא הזה של שלשה עמודים מה הוא כל אחד [הכל אחד]? אמרו לו, לך ואמר לו לומר, שלא להגם אומר דוד המלך, שהוא הרביעי, אכן מאסו הבונים. אומר לו, לך ואמר להם, שאיפה מאסו בו בדרך שהוא אומר אכן מאסו הבונים. החזיר רבי הייא את ראשו לרבי חנאי, ואמר לו, השמעת בזה דבר? אומר, שמעתי בפסוק הזה שכתוב (שיר א) "בני אמי נחרו כי שמוני וגו', שהפסוק הזה אומר אותו שלמה, ועל דוד המלך הוא נאמר, כשדחו אותו האחים שלו מהם.

ועוד שמעתי, מה ראה הקדוש ברוך הוא לתת מלכות ליהודה מכל אחיו? אלא אותיות שמו תקוקות בו, ותקדוש ברוך הוא נתן כבוד לשמו, ומשום כך ירש את המלכות. ועוד שמעתי, יהודה - הנה אותיות שמו ודאי. ד' איננה למה? אלא זה דוד המלך שנקשר בשמו מכל בני העולם, שכתוב (הושע ג) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דויד מלכם וגו'. הנה דוד קשור בשמו. ועוד, שהוא קשר של תפלין ודאי, ד' דוד המלך [ד"א קשר של תפלין ודאי], ומשום כך דוד נקשר בשמו.

בגוף שלמים דאתיין על שלום. קרבנכם, בגוף חטאות ואשמות דאתיין על הטא ואשם, בגין כך את קרבני בשרא. לחמי נחמא וחמרא. ריח דא קמרת. ניהחי דא נחת רוח דעביר כהנא ברעוהא דשמא קדישא, ולינאי ברעוהא דשיר ושכחה.

תשמרו להקריב לי במועדו. במועדו מאי הוי, אי תימא בכל יומא בבקר ובערב, מאי איהו במועדו (נ"א מאי אריא דאיהו מועדו), אלא מועדו דשלטא בההוא זמנא רעוא. רעו דאשתכח לעילא בדרגא ידועא. ועל דא בתיב במועדו. כד קרבן אתקריב. בלא נמלין חולקא, ואתבדרן קליפין לכל סטרא, וייהודא אתקריב ואתיחד ובוצינין אתנהרין ואשתכח רעוא ורעו בכל עלמין וקודשא בריה הוא אשתכח ברוך דיהודא הדא ברוך חזי. אתא רבי הייא ונשקיה, אומר ליה יאות אנת ברי מניי למיחד למחמי ליה לסבר אנפין דיומין.

אזלו, כד מטון לגביה, חמא לון יתבי על תרעא, אומר ליה לשמשא זיל ואימא לון האי ברסייא דתלת קיימין מהו כל אחד (ס"א בלא חד). אמרו ליה זיל ואימא ליה לומר דלאו למננא אומר דוד מלכא דאיהו רביעאה אכן מאסו הבונים. אומר ליה זיל ואימא לון דאן געלו ביה בדרך דאיהו אומר אכן מאסו הבונים. אהדר רבי הייא רישיה לגבי רבי חנאי ואמר ליה שמעת בהאי מירי. אומר שמענא בהאי קרא דכתיב, (שיר השירים א) "בני אמי נחרו כי שמוני וגו'. דהאי קרא שלמה מלכא אמרו, ועל דוד מלכא אתמר כד דחו ליה אחיהו מנייהו. ותו שמענא מאי חמא קודשא בריה הוא למיחב מלכותא ליהודה מכל אחיהו, אלא אתרון דשמייה חקוקן ביה, וקודשא בריה הוא יתב יקרא לשמייה ובגין כך אחסין מלכותא. ותו שמענא יהודה הא אתרון דשמייה ודאי, ד' ליתיה אמאי. אלא דא דוד מלכא דאתקשר בשמייה מכל בני עלמא דכתיב, (הושע ג) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דויד מלכם וגו'. הא דוד קשיר בשמייה, תו דאיהו קשר של תפלין ודאי, ד' דוד מלכא (ד"א קשר של תפלין ודאי), ובגין כך דוד אתקשר בשמייה.

[במו' שכתוב בסבא שם: מאד, דא הוא סמרא דשמאלא:]

ואפלו מי שיודע ומכין בזה, הינו שזוכה להבין הרמזים שמרמזו לו השם ותברך בכל דבר, ואם בן ורצה לעסק רק בזה, הינו שיעסק רק בעסקי העולם הזה, מאחר שהוא מכין הרמזים שהשם יתברך מרמז בהם. אף באמת אינו בן, כי צריך האדם שיהיה לו הסתפקות, להסתפק מזה העולם רק במה שצריך לו בהכרחיות מזה העולם. וזה מחמת שני טעמים: א'. מחמת שזאת הקדשה המלבשת בעסקי העולם הזה, היא בחינת רגליו, והיא קדשה נמוכה, בבחינת (תהלים מט): עון עקבי יסבני; להקלפות מסבכין אותה תמיד, ורציו לינק מהם, על בן הוא מקום מסכן, כבן צריך להסתפק רק בהכרחיות. ועוד, מחמת שיש עבודה גבוהה מזו, שהוא קדשה גבוהה ממנה, וצריך לעבד השם ותברך באותן העבודות והקדשות הגבוהות מזה. והינו, שאפלו הצדיק והחכם שיש לו מה גדול, עד שיכול להבין את הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בכל דבר בכל יום, אפלו בעסקי חל, ועלידייה הוא יכול לעבד את השם יתברך בכל הדברים שבעולם, אפלו בעסקי חל. ואם בן ורצה חס ושלום, לעסק רק בזה, דהינו בעסקי חל, מאחר שהוא יודע הרמזים שיש בהם, ויכול להתקרב לעבודת השם יתברך על ידם. אבל באמת אינו בן, כי אסור להרבות בעסקי העולם הזה, אפלו למי שיודע ומכין הרמזים הנ"ל, מחמת שני הטעמים הנ"ל: א', מחמת שזאת העבודה בעסקי העולם הזה הוא מקום מסכן מאד וכו' כנ"ל; והב'. מחמת שיש קדשה ועבודה גבוהה מזה, דהינו קדשת התורה והמצוות. ועל בן אפלו מי שיודע הרמזים הנ"ל, הוא צריך הסתפקות, להסתפק מזה העולם בהכרחיות לבד כנ"ל. וההסתפקות הוא בחינת: עוטה אור בשלמה, הינו בחינת אור מלא. כי הרשעים שאין להם הסתפקות, בבחינת (משלי יג) ובטון רשעים תקסר; אצלם מארת חסר, בבחינת (שם ג) מארת ה' בבית רשע. אבל בצדיקים, שיש להם ההסתפקות, בבחינת: צדיק אבל לשבע נפשו (שם יג), אצלם הוא אור מלא. בבחינת (בראשית א) וירא אלקים את האור כי טוב – אין טוב אלא צדיק, שנאמר (ישעיה ג): אמרו צדיק כי טוב (יומא לה:): ואפלו מזה ההסתפקות גופה, צריך להפריש ממנו לצדקה, וזה בחינת: נוטה שמנים פריעה, כי ארון הברית, שהוא בחינת עני, היא תחת היריעה, והיריעה משפיע לארון הברית, וזה בחינת צדקה. ופרוש, כי עלידי צדקה משפיע חנותן להמקבל, עלידייה נעשה יחוד צדיק ובנסת ישראל, שביחנת צדיק משפיע לבנסת ישראל, שזה בחינת השפעת היריעה לארון הברית, בחינת: נוטה שמנים פריעה, כנ"ל:]

ג וחמוץ עם, שאין להם זה השכל להעמיק בכל זה, להבין הרמזים כנ"ל, נעשה אצלם כל זה מומילא, עלידי שנה, וציצית, ותפלין, ותורה, ותפלה, ומשא ומתן. כי השנה היא בחינת לאדבוקא מחשבתא בעלמא דאתי בכלליות כנ"ל, בחינת ה' אלקי הנ"ל. כי

תורה נד

יהי מנין שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר. והנה מן היאר עלת שבע פרות וכו': (בראשית מא)

וי אלמו גדלת מאד, הוד והדר לבשת. עטה אור בשלמה, נוטה שמנים פריעה: (תהלים קד)

א כי צריכין לשמור מאד את הזכרון, שלא יפל לשכחה, בחינת מיתת הלב. ועקר הזכרון הוא לזכר תמיד בעלמא דאתי, שלא יהיה פדעתו, חס ושלום, שאין עולם אלא אחד. ועלידי מה שמדבק מחשבתו בעלמא דאתי, עלידייה נעשה יחוד ה' אלקי הנ"ל. (כי ה' אלקים הוא בחינת שם מלא, שהוא בחינת עלמא דאתי, פמוכא. וכן מבאר בסבא משפטים דף צח על פסוק זה: ה' אלקי – דא שרותא דמהמנותא, סליקו דמחשבה דעלמא דאתי):

ב ובחינה זו, לזכר תמיד בעולם הפא, דהינו לאדבוקא מחשבתא בעלמא דאתי, הוא בכלליות ובפרטיות. בכלליות – כה ראוי להיות מנהג וראי השם: תכה בבקר בחקיצו, קדם שיתחיל שום דבר, וזכר מיד בעלמא דאתי. ואחרונה יעשה זאת בפרטיות, כי כל העולם הזה, הוא התלבשות מדרגות התחתונות של הקדשה, הינו בחינת רגליו של הקדשה, בבחינת (ישעיה סו): והארץ הדה רגלי. אף שגם מדרגות העליונות של הקדשה, יש מהם גם בן התגלות בעולם הזה, אף שאין התגלות מתלבש בעצם בזה העולם, כי אם הארה שמאיר בבחינת רגליו. אבל בחינת רגליו מתגליו בעצם בזה העולם. וכל יום יש בו מחשבה דבור ומעשה, והקדושי ברוך הוא מצמצם אלקותו מאין סוף עד אין תכלית, עד נקדת המרפז של עולם הגשמי שעומד עליו, ומזמין לו לכל אדם מחשבה דבור ומעשה, לפי היום ולפי האדם ולפי המקום, ומלביש לו בזאת המחשבה דבור ומעשה, שמזמין לו רמזים כדי לקרבו לעבודתו. כבן צריך להעמיק מחשבתו בזה, ולהגדיל בינתו, ולהבין מהו הרמזות בפרטיות, שמלביש בזאת המחשבה דבור ומעשה של זה היום, שהזמין לו השם יתברך, הן מלאכה או משא ומתן, וכל מה שמזמין לו השם יתברך בכל יום, צריך להעמיק ולהגדיל מחשבתו בזה, כדי להבין רמזותיו של השם יתברך:

אף ההגדלות השכל בזה, צריך להיות במדה, שלא יצא מגבול הקדשה, רק לפי שכל אנושי שלו בן יגדיל המחשבה בזה. וכן לא יסתכל בזה למעלה ממדרגתו, כי במפלא מקד אל תדרש (חגיגה יג). וזה: גדלת מאד, הוד והדר לבשת. הינו בשרוצה לקח דבר מזה העולם, שהוא בחינת הוד והדר לבשת, שהם בחינת רגליו המלבישין בזה העולם, והיה בבחינת גדלת מאד. הינו שההגדלת השכל, יהיה במדה ובצמצום. וזה מאד, שהוא סמרא דשמאלא, שממנו הצמצום.

בשעת שנה, הנשמה עולה לעלמא דאתי. וציצית ותפלין הם בהינת גדלת מאד. כי תפלין, הם בהינת הגדלת השכל הנ"ל. (פי תפלין הם בהינת מחיון פידוע, הינו בהינת הגדלת השכל להבין כל הרמזים שמרמז לו השם ותפרך בכל יום כנ"ל). וציצית הוא בהינת הצמצום הנ"ל, שהוא בהינת מאד הנ"ל, כי תכלת פרסיא דדינא (כמו שכתוב בזוהר שלח לך דף קעה), שהוא בהינת צמצום. ועל פן ציצית קודם לתפלין, בבחינת (שח"ש ב): שמואלו תחת לראשי, ואחר-כך: וימינו תחבקני, ופי שמואל הוא בהינת דין, בהינת צמצום, שהוא בהינת ציצית כנ"ל. וימיון הוא בהינת מחיון, בהינת תפלין כנ"ל. ותורה, הוא בהינת ההסתפקות הנ"ל, כי התורה היא בהינת עין החיים, דמזון לכלא ביה, הינו שיש לכל אחד די ספוקו ממונה. נמצא שהיא בהינת הסתפקות. ונם בלמוד התורה בעצמה, יש בהינת הסתפקות, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (אבות פ"ב): לא עליך המלאכה לגמור; ועל כן, למוד התורה הוא בהינת ההסתפקות הנ"ל. ואפלו ההמון שאינם יכולים ללמוד, הם מקימין עסק התורה בפה שקורין קריאת-שמוע, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (מנחות צט:). ותפלה, הוא בהינת הוד והדר הנ"ל, פי תפלה היא חיי שעה (כשאחז"ל שבת י'). הינו בהינת: הארץ הים רגלי הנ"ל, הינו בהינת רגלי הקדשה המלבשין בזה העולם כנ"ל: ומשא ומתן, היא בהינת: נוטה שמום פריעה הנ"ל, הינו בהינת יחוד צדיק וכןנסת ישראל הנ"ל. פי צדיק וכןנסת ישראל, הם בהינת משא ומתן; הצדיק נקרא משא, פי הוא נושא את העולם, כאשר ישא האומן את היונק (כמדובר יא), והוא נושא כל הברכות, כמו שכתוב (משלי י'): וברכות לראש צדיק; כמו שכתוב (תהלים כד): ישא ברכה מאת ה'. והוא נושא הטפה ורעיית של כל הנשמות, בבחינת (שם ככו): נושא משך הורע; ומשפיע לכןנסת ישראל מתן, על שם (משלי לא): ותתן טרף לביטה וחק לנערותיה. ויחוד של צדיק וכןנסת ישראל נעשה על ידי משא ומתן. פי כל דבר שבעולם יש בו ניצוצות הקדשה שנפלו בשעת שכירה, ושכירה הוא בהינת אותיות שנשברו ונפלו לכל דבר ודבר מזה העולם. וכל דבר יש לו שעה, וצריך לבוא בשעה זו לאדם זה, שהוא משרש אחד עם אותן הניצוצות שיש בזה הדבר. וכשמגיע זה הדבר לאדם זה, והוא מקבל חיות מזה הדבר, הינו מהאותיות הנשברים שיש שם, עלידידיה נכללין האותיות הנשברים בזה האדם, בחיות שלו, ונעשה מהם קומה שלמה, ומתפשט בחיות של כל הגוף, ועלידידיה נשלמין האותיות, ויש להם שלמות. וצריך לשחות הדבר אצל זה האדם להשתמש בו, עד שנפסקין האותיות והניצוצות השייכין לשרשו, ואחר-כך יוצא מרשותו לאדם אחר, שהגיע העת שיהיה עליה להאותיות הנשארם, שהם משרש אחד עם האדם האחר, ועליבן יוצא לרשותו. ולפעמים חוזר הדבר ובא לאותו האדם שהיה שלו מותחלה, פי מחמת שלא היה לו אז חלקו נפש רוח נשמה אלו, לא היה יכול אז להשלים האותיות אלו, עד

ענה שהגיעו לו אלו חלקי נפשו ורוח-נשמה, שעל ידם יכול להשלים אלו האותיות הנשארם. ובין כה, הברח לשהות אצל אחר. וכשמשלים האותיות אלו, נתוסף לו הארה בנפשו ורוח-נשמה שלו, מחמת הארות אותיות אלו שהגיעו אלו ונשלמו אצלו, ועלידי הארה זו מאיר בשרש נפשו ורוח-נשמה שלו, שהוא בצדיק וכןנסת ישראל, שהם שרשי כל הנשמות כנ"ל. ועלידי ההתנוצצות הזאת, נתחדד צדיק וכןנסת ישראל, הנקראים משא ומתן כנ"ל. ועל שם זה נקרא מקח וממכר, וכל הדברים, וכל הלמוד – משא ומתן. פי על ידם נתחדד צדיק וכןנסת ישראל, הנקראים משא ומתן כנ"ל:

ד וברי לשמר הזכרון הנ"ל צריך לשמר את עצמו שלא יפול לבחינת רע עין, לבחינת מיתת הלב. פי עקר הזכרון תולה בעין, בבחינת (שמות יג): וזכרון בין עיניך; פי השקחה בא עלידי רע עין, עלידי מיתת הלב, בבחינת (תהלים לא) נשכחתי כמת מלב. פי רע עין ומיתת הלב הם בחינה אחת, פי שוריןא דעינא בלבא תליא (כשרו"ל ע"ז כח:). ועל כן נבל שהיה רע עין, נאמר בו (שמואל"א כח): וימת לבו בקרב. ומיתת הלב היא בהינת שכרי לוחות. לב, הוא בהינת לוחות, בבחינת (משלי ג): פתכם על לוח לב; ושקחה היא עלידי שכרי לוחות, כמאמר חכמינו וזכרונם לברכה (ערובין נד): אלמלא לא נשתברו לוחות הראשונות לא היתה שקחה בעולם. נמצא, שעקר השקחה, היא עלידי רע עין, שהוא בהינת מיתת הלב, שהיא בהינת שכרי לוחות, שמשם עקר השקחה כנ"ל: ואבשלום, שהיה עינו רעה במלכות אביו, עלידידיה נאמר בו מיתת הלב, שנאמר (שמואל"ב יח): ויקה שלשה שבטים ויתקעם בלב אבשלום. ועל כן לא הניח בן זכר (שם ועיין פוטח יא), פי פגם בזכרון, עלידי רע עין כנ"ל. ודוד המלך עליו השלום, ברח אז מפלכותו מפני אבשלום, וקלל אותו שמעי בן גרא, ואמר (שם טז): אזלי יראח ה' בעיני בעיני דיקא, פי מי שרואה שנופל לרע עין, אם אינו מרגיש בעצמו שיוכל לעמוד בזה להנצל מפגמו, צריך לברח מפגמו. אבל מי שיוכל לתקן, אזי צריך לתקן. וצריך לראות מהות בהינת הרע עין, כדי לידע השרש שצריך לתקן על ידו, פי יש כפוח בהינות רע עין. וכשנפול לרע עין של התנשאות, שעינו צרה בהתנשאות של חברו, צריך להכניע בהשרש של ההתנשאות, הינו בשרש המלכות, שהוא בחינת משיח, והוא שרש המלכות, בבחינת (שמואל"א ב): ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו. והוא בהינת טוב עין, בבחינת (שם טז): ופה עינים וטוב ראי, הנאמר בדרך, שהוא משיח:

וזה שאמר אבא שאול: קובר מתים הייתי. פי אבא שאול השתדל לתקן תמיד את הרע עין, הנקרא מיתת כנ"ל. פעם אחת נפתחה מערה מתחת. מערה – הינו בהינת דבקות, בהינת: כמעט איש וליות (מלכים"א ז). מתחתי – הינו בהינת אמת. בבחינת (תהלים פח): אמת מארץ תצמח. פי טוב עין הוא יכרך (משלי כב), והברכות הם בהינת אמת, כמו שכתוב (ישעיה סח): המתברך בארץ ותברך

באלקני אמן; וזה שאמר אבא שאול, שעלידי האמת שלו, נפתחה לו דבקות. ועמדתי בגלגל עינו של מת עד חממי – הינו מחמת הדבקות, העמדתי עצמי בסכנה לכנס בגלגל עינו של מת, הינו ברע עין, עד שהצרכתי להשתמש בבחינת משיח, כדי להכניע את הרע עין. וזה: עד חממי, שהוא בחינת: רוח אפינו משיח ה' (איכה ד). ובשחזרתי לאחורי, אמרו לי: עינו של אבשלום היתה – הינו שאבשלום נפל לבחינת הרע עין הזה. וזה: בשחזרתי לאחורי, הינו אחר התקון, שחזרתי בחינת משיח למקומו, לבחינת אחורי, כי שם שרש המלך המשיח, בבחינת (שה"ש ז): מלך אסור ברהמים, ברהימי מוזן (תיקון ו דף כא). אסור, הינו בחינת קשר של תפלין, שהיא בחינת אחורי, במאמר חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ז): וראית את אחורי – זה קשר של תפלין. וזה (שמואל"א כה): והיתה נפש אדוני צרוחה בצורר החיים, הנאמר בדרך, הינו קשר של תפלין. כי תפלין הם בחינת חיים, במאמר חכמינו זכרונם לברכה (מנחות מד): כל המניח תפלין זוכה לחיים, שנאמר: ה' עליהם יהיו. ועל כן לא אמרו לו שעינו של אבשלום היתה, עד שחזר לאחוריו. כי אלו היה יודע מקדם מזה, אפשר לא היה מספן עצמו פליקה לכנס ברע עין בזה, כי הוא סכנה גדולה:

ה צריח לשמור את העין מבח המדמה, ואפלו מי שהוא טוב עין, צריח לשמור מזה, כמו שאנו רואים, כי אפלו מי שיש לו ראייה ופה יכול לטעות, עלידי שרואה מרחוק, ונדמה לו להפך מן האמת. על כן צריח שמירה יתרה לזה. והבח המדמה בא עלידי לשון הרע, כי כח המדמה הוא כח הפהמיות, כי גם בהמה יש לה זה כח המדמה, והמוציא דבה הוא נופל להבמיות, ועל כן נתגבר עליו כח המדמה, שהוא כח הפהמיות. כי מוציא דבה הוא כסיל (משלי י), ובשחזרתי נסתלק ממנו, נופל מאהבת השם יתברך, ונופל לאהבת הפהמיות. בבחינת (הושע ד): כי אתה הדעת מאסת, ואמאסד מפנה לי. כהן, הינו בחינת (ישעיה מא): אברהם אהבי. בחינת (תהלים קי): אתה כהן, בחינת: וקמץ הכהן (ויקרא ה). ואז מתגבר עליו כח המדמה, שהוא כח הפהמיות, בבחינת (שם בהושע): נדמו עמי מבלי הדעת. נדמו, הינו כח המדמה:

ו זה הכח המדמה הוא מבקש תמיד כלי לשפן שם, ועליכן הוא מחזיר תמיד לשרות עלפי שונה הלכות. ועליכן, אם הם מחדשים דבר בתורה, הוא חדוש נאה ומתקבל (בלשון אשפננו: גלייד), כי הוא בא מבח המדמה, שהוא מדמה מלתא למלתא, אף שררע שבו הוא יותר מהטוב. ואלו החדושים מויקים לפרנסה, כי עלידי חדושי תורה נבראים שמים וארץ, כמו שכתוב (ישעיה נא): ולאמר לציון עמי אתה – אל תקרי עמי אלא עמי; מה אנה עבדי שמיא וארעא במלולי וכו' (כ"ש בוחר בהקדמה דף ה). ועלידייזה באים כל ההשפעות והברכות לעולם, כמו שכתוב (דברים כח): יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמים וכו'. אף בשחזרתיים הם עלידי כח המדמה, אזי נבראין רמיעין דשווא (בוחר שם), ועל ידם בא

רעב לעולם. ואף שיש בהם גם כן טוב, שהם דברי תורה, שהם בחינת שבע, אף מחמת שררע יותר מהטוב, על כן הרע גובר, והטוב נתבטל, בבחינת: ולא נודע כי באו אל קרבנה (בראשית מא). שמתגבר, חס ושלום, בחינת שבע שני הרעב על בחינת שבע שני השבע, שהוא בחינת התגברות הרע על הטוב, עד שאין נבר הטוב מפני הרע, בבחינת: ולא נודע וכו' פנ"ל: ומה שמחזר הכח המדמה לשרות עלפי שונה הלכות, הוא מפני שהוא נברא בערכי שבת בין השמשות, וקדש עליו היום, ולא נברא לו גוף, כמו שכתוב בזהר (בראשית דף מז ומת, ובפרשת תרומה דף קנה): על פסוק: ואשר ברא אלקים לעשות, שמבאר שם, שהקלפות שהם בחינת הכח המדמה, נבראו בערכי שבת בין השמשות, ובתוך כך קדש עליו היום, ונשארו רוח בלא גוף וכו' עין שם. ועל כן זה הכח המדמה, שהוא בחינת הקלפות, שהוא רוח בלא גוף, הוא מבקש לעצמו גוף לשרות בו, והולך אצל השוני הלכות, כי הם בוראים הכל בדברי תורתם, על כן הוא הולך ושורה אצלם, כדי שיהיה נברא לו גוף להתלבש בו על ידם: וזה שכתוב (שם בפרשה הנ"ל): ועל השנות החלום, הינו מה שהחלום שהוא בחינת כח המדמה, השתדלותו לשרות על השונה הלכות. כי נכון הדבר מעם האלהים, וממחר האלהים לעשותו. זה בחינת: ואשר ברא אלקים לעשות הנ"ל, שהיה נכון הכל ערב שבת בין השמשות, וקדש היום, ומחר אלקים לעשותו בלא גוף, ומחמת זה הוא מחזיר תמיד לשרות על השונה הלכות פנ"ל: וזה: הלום פרעה אהד הוא (שם), הינו הלום פרעה, שהוא בחינת כח המדמה, כח בטל, כמו שכתוב (שמות ה): תפריעו את העם; הוא בא מאהד, הינו מאהבה, (כי אהד הוא בחינת אהבה, כמבאר במקום אחר). הינו מאהבה נפולה פנ"ל, בחינת: נדמו עמי מבלי הדעת, כי אתה הדעת מאסת וכו', פנ"ל. נמצא, עלידי הסתלקות הדעת, שבא עלידי לשון הרע, שהוא בחינת: מוציא דבה הוא כסיל, דהינו שנסתלק ממנו הדעת, עלידייזה נופל מאהבת השם יתברך, לאהבות הפהמיות, ואז מתגבר עליו כח המדמה, שהוא כח הפהמיות, ועלידי הכח המדמה, נפגם הזכרון ונופל לשכחה; ועתה בוא וראה, מה טוב ומה נעים עתה קשר כל המקרא הזה: נדמו עמי וכו' פנ"ל. וזהו: נדמו עמי מבלי הדעת – שעל ידי פגם הדעת, מתגבר כח המדמה פנ"ל. וזהו: כי אתה הדעת מאסת ואמאסד מפנה לי – כי עלידי פגם הדעת, נופל מאהבות דקדשה, שהם בחינת כהן פנ"ל, ואז מתגבר עליו כח המדמה, בחינת נדמו עמי וכו' פנ"ל. וזהו שפנים שם בפסוק זה, ותשכח תורת אלקיך – ותשכח ודאי, כי עלידי פגם הדעת, שעלידייזה מתגבר הכח המדמה, עלידייזה נפגם הזכרון וקא לשכחה פנ"ל. וזהו: אשפח בנוד גם אני – כי עלידי שפגם בזכרון ונופל לשכחה, עלידייזה אין לו בן זכר, כמו שמובא לעיל לענין אבשלום, שלא זכה לבן זכר מחמת זה שפגם בזכרון פנ"ל, וזהו: אשפח בנוד גם אני פנ"ל: ועל כן גזר פרעה על הזכרים דיקא, כי פרעה הוא בחינת הכח המדמה, שהוא כח בטל

כנ"ל, שהוא מתגבר על הזכרון, שהוא בחינת בן זכר כנ"ל. כי כח המדמה בשמתגבר, חס ושלום, הוא פוגם ומכבול, חס ושלום, את הזכרון כנ"ל. וזהו, (שמות א): ויצו פרעה וכו' כל בן תילוד היארה תשליכהו – היארה דיקא, כי יאור מצרים זה פישון (כמובא בפירש"י פ' בראשית), הינו בחינת פי שונה הלכות (וזהו בראשית כו: ובתיקון נה), שישם שורה הכח המדמה כנ"ל. הינו שרצה לפגם הזכרון, שהוא בחינת בן זכר, על ידי הכח המדמה, השורה על פי שונה הלכות כנ"ל:

וזהו הכח המדמה הוא עלידי בחינת יד, בחינת (הושע יב): ביר הנביאים אדמה. ויד הינו בחינת שמחה, בחינת (דברים יב): ושמחתם בכל משלה ודכם. וזה בחינת פלי זמר שמנגניו ביד, שעלידייה שורה הנבואה על הנביאים, כמו שכתוב (מלכים יב ג): קחו לי מנגן וכו'. כי הכלי הוא התאפפות הרוח, והוא מערב טוב ורע. כי יש עצבות רוח, רוח נבאה, רוח רעה, כנאמר בשאול (שמואל א טז): ובעתתו רוח רעה. ויש רוח טובה, כמו שכתוב (תהלים קמג): ורחק טובה תנחני בארץ מישור; והוא בחינת רוח נבואה, רוחי הקדש. אף בשאול מערב טוב ורע, אינו יכול לקבל נבואות אמת. ועל בן פתוב בשאול (שמואל א יא): ויתנבא וכו' ויפל ערם, ופרש רש"י: לשון משגע; כי היה מערב ברוח שטות, עצבות רוח. וזה שמנגן ביד על הכלי, הוא מקבץ ומלקט ביד את הרוח טובה, רוח נבואה, מתוך עצבות רוח. וצריך להיות יודע נגן, שידע לקבץ וללקט ולמצא חלקי הרוח אחת לאחת, כדי לבנות הנגון, הינו השמחה, הינו לבנות הרוח טובה, רוח נבואה, שהוא הפך עצבות רוח. כי צריך לעלות ולירד בידו על הכלי שמנגן, כדי לבנות לבנות השמחה בשלימות. וכשהנביא שומע זה הנגון מהיודע נגן, אזי מקבל ממנו רוח נבואה, שקבץ זה בידו מתוך העצבות רוח. וזהו נגן בידו וטוב לך (שם בשמואל א יט) – וטוב לך דיקא, שמלקט ומצרף הטוב מתוך הרע. ועקר התקבצות ובנין הרוח נבואה הוא עלידי היד, כי שם פקדונות הרוחות, כמו שכתוב (תהלים לא): בידך אפקיד רוחי, וכמו שכתוב (איוב יב): אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש. וזה (שם במלכים): והיה כנגן המנגן ותחי עליו יד ה': נמצא, עלידי שמנגן ביד על הכלי זמר, עלידייה מברר הרוח טובה מן הרוח רעה, שזהו בחינת רוח נבואה כנ"ל. וכל זה הוא בחינת הכנעת המדמה, שהוא בחינת הרוח רעה, רוח שטות, שרוצה לפגם ולכלכל את בחינת הרוח טובה, רוח נבואה, והוא נכנע ונתבטל עלידי השמחה, הפאה עלידי המנגן ביד כנ"ל. כי עקר התגברות המדמה הוא עלידי עצבות, כי המדמה הוא בחינת עצבות רוח, רוח נבאה, רוח רעה, שהוא מכלכל את הרוח טובה, רוח נבואה, שהוא בחינת זכרון הנ"ל, בחינת לאדפקא מחשבתא בעלמא דאתי הנ"ל. ועל בן אין יכולין לקבל רוח נבואה, רוח הקדש, בראם עלידי שמחה, שהוא בחינת מנגן ביד, כמו שכתוב: והיה כנגן המנגן ותחי עליו יד ה', בחינת: ונגן בידו וטוב לך וכו'

כנ"ל: וזה המנגן, צריך שיהיה יודע נגן כנ"ל. גם צריך שיהיה הכלי בשלמות, כדי שלא תצא כל הרוח המערב טוב ורע בבת אחת. ועל כן צריך שיהיה יודע נגן, ונס שיהיה הכלי שמנגנין עליה שלם, כדי שיוכל לברר ולבנות הנגון בשלמות פראוי, שהוא בחינת מה שמקביר הרוח טובה, שהוא בחינת שמחה, בחינת רוח נבואה, מן העצבות רוח, שהוא רוח רעה כנ"ל. כי בשאין הכלי שלם, או שאינו יודע נגן, ואינו יודע לעלות ולירד בידו לברר הרוח טובה מן הרוח רעה, עליו נאמר (משלי כט): כל רוחו יוציא כסיל, דהינו שמוציא כל הרוח בבת אחת, ואזי בודאי אין נבנה הנגון. כי עקר נעימות הנגון נעשה עלידי ברור הרוח, (שהוא האויר, שמשם תקול, בידוע לחכמי הנגינה), הינו שעקר בחינת הנגון, הוא עלידי ברור הרוח טובה מן הרוח רעה. וכשיוצא כל הרוח בבת אחת, יוצא כמו שהוא מערב טוב ורע, ואזי אין נבנה הנגון והשמחה, ואין נכנע המדמה. וזה בחינת (תהלים קמו): תצא רוחו וישב לאדמתו. לאדמתו, הינו בחינת המדמה. הינו כשיוצא כל הרוח, אזי חוזר ושב אל המדמה, כי לא נכנע המדמה, מאחר שאינו יכול ללקט ולברר הרוח טובה, ויוציא כל הרוח המערב טוב ורע. אבל כשייש לו בחינת יד הנ"ל, המלקט ומברר בחינת הרוח טובה מן הרוח רעה, אזי מכניע המדמה, בבחינת: וכיד הנביאים אדמה כנ"ל, כי עקר בחינת הנבואה, הוא מבחינת היד הנ"ל, שמקביר הרוח טובה מן הרוח רעה, ועלידייה מכניע המדמה, שהוא בחינת רוח רעה המערב ברוח טובה כנ"ל: וזה שכתוב (משלי ל): מי עלה שמים וירד, מי אסף רוח בהפניו, מי צרר מים בשמלה, מי הקים כל אפסי ארץ. מי עלה שמים וירד – זה בחינת המנגן, כי זה המנגן, הוא עולה וירד כנגינה, כי צריך לעלות ולירד במדת הנמינו, כפי משקל השיר, כדי לקבץ הרוח: וזהו: מי אסף רוח בהפניו – בהפניו ממש, שהם הידים, כי שם שרש הרוח כנ"ל. שעקר בחינת הרוח הוא בידים, שישם פקדונות הרוחות כנ"ל. וזהו: מי צרר מים בשמלה – מים בחינת לב, כמו שכתוב (איכה ב): שפכי כמים לבך. הינו שעלידייה שמלקט הרוח, הוא צורר מים בשמלה, ששומר הלב שלא ישלט עליו המדמה. וזהו: מי הקים כל אפסי ארץ – שעלידייה הוא מקים בחינת רגלין המלבש בזה העולם. אפסי, בחינת רגלין, כמו שכתוב (יחזקאל מז): ויעברני מי אפסים. כי עלידי נגון ביד הנ"ל, עלידייה נכנע המדמה, ואזי זוכה לזכרון הנ"ל, שהוא בחינת מה שידוע להבין כל הרמזים שיש בכל דבר שבעולם, שהם בחינת חיות אלקות, בחינת רגלי הקדשה, המלבשים בכל הדברים שבעולם כנ"ל. וזהו: מי הקים כל אפסי ארץ – שמעלה ומקים בחינת רגלי הקדשה המלבשין בזה העולם כנ"ל: וזהו: ויהי מקץ שנתים ימים. שנתים ימים הוא בחינת מוציא דבה, הנאמר בהם (במדבר יד): יום לשנה יום לשנה; שעל ידם נתקלקל ונפגם בחינת אהבה וקדשה, שהוא בחינת: וקמץ הפהו כנ"ל. וזהו: מקץ – שהוא בחינת פגם ה"קמץ". ופרעה חלם – הינו הכח המדמה כנ"ל. והנה עמד על היאר – היאר זה פישון, הינו בחינת פי שונה הלכות,

שמתגבר עליהם הכח המדמה כנ"ל. והנה מן היאר וכו' – הינו שעל ידם בא שבע שני שבע ושבע שני רעב, הינו טוב ורע כנ"ל. והרע מתרפה וגובר על הטוב, בבחינת: ולא נודע פי באו אל קרבנה. ותקונו הוא יוסף, בבחינת (בראשית ל): אסף אלקים את הרפתאי; שהוא ממתיק את הרע, שהוא בחינת הרעב, בבחינת (יהזקאל לו): אשר לא תקחו עוד הרפת רעב בגוים. והוא בחינת: אסף רוח וכו', בחינת (בראשית מא): איש אשר רוח אלקים בו. וזה שנאמר בו, (שם מו): ויוסף ישית ידו על עיניו – שעלידי הים, נשמר העין מבח המדמה כנ"ל: עין בסבא (משפטים דף צח). מה שדרש על פסוק: ה' אלקי גדלת מאד וכו'.

וזה בחינת: (תהלים עז): אוקרה נגינתי בלילה עם לכבי אשיחה ויחפש רוחי. בלילה, שאז הוא פקדונות הרוחות, בחינת: בידך אפקיד רוחי הנ"ל, אזי הזמן לקבץ הרוח טובה מתוך הרוח רעה. הינו שאז עקר הזמן של ההתבודדות, להתבודד בינו לבין קונו, ולפרש שיחתו לפני השם יתברך, לשוב עם לכבו, ולחפש הרוח טובה, דהינו הנקודות טובות שיש בו עדין, לבררם מתוך הרוח רעה. וזהו בחינת נגון הנ"ל, שעלידייה נשמר הזכרון כנ"ל, דהינו שעלידייה זוכה לזכר תכליתו האחרון לעולם הבא, ולחשב תמיד על סופו ולאדבקא מחשבתה בעלמא דאתי תמיד, שכל זה הוא בחינת זכרון כנ"ל. וזהו: אוקרה נגינתי בלילה, עם לכבי אשיחה, ויחפש רוחי. אם תדקדק במקרא הזה, תמצא שבכל המלות האלה בכלם מבאר פל ענין כנ"ל. אוקרה, זה בחינת הזכרון כנ"ל, שצריכין לזכר תמיד בעלמא דאתי. וזה בחינת נגינתי, דהינו בחינת הנגון כנ"ל, שהוא בחינת ברור הטוב מן הרע כנ"ל. פי עלידי בחינת נגון ושמחה, וכולין לזכר עצמו בעולם הבא. פי שמירת הזכרון הוא עלידי נגון ביד, שהוא בחינת שמחה כנ"ל. וזהו: בלילה, פי עקר ברור הרוח טובה הוא בלילה, שאז הוא פקדונות הרוחות כנ"ל. וזהו: עם לכבי אשיחה – פי עלידי בחינת נגון ושמחה כנ"ל, עלידייה נשמר הלב מבח המדמה

כנ"ל. ואז יכול לשפך לבו כמים לפני ה', וזהו בחינת: מי צרר מים בשמלה הנ"ל, בבחינת: שפכי כמים לבך נכח פני ה'. וזהו: עם לכבי אשיחה ויחפש רוחי – שעלידייה נתעוררין לשוב עם לכבו מתכליתו הנצחי לעולם הבא, ולחפש ולבקש למצא הנקודות טובות, בחינת הרוח טובה שפקרבו, כדי לשוב להשם יתברך עלידייה. פי עקר התשובה הוא, להכניע הרוח רעה, ולברר הרוח טובה, פיודע: וזה בחינת קימה בחצות לילה, פי כנור היה תלוי למעלה מפתחו של דוד, וכיון שהגיע חצות לילה היה מנגן מאליו (כשארז"ל ברכות ג:). הינו שפחצות לילה אז נתעורר בחינת הנגון דקנשה, הנמשך מכנור של דוד, שהוא בחינת ברור הרוח טובה וכו' כנ"ל. ועלין אז הזמן להתגבר בעבודת השם, לקום אז לעסק בעבודת השם, לפרש שיחתו לפניו יתברך, פי אז עקר הברור עלידי בחינת נגון כפלי הנ"ל, שהוא בחינת כנור של דוד שמנגן אז כנ"ל. והכו היטב דברים אלו למעשה: זאת התורה נאמרה בשבת הנכה, ואחר שאמר התורה הזאת אמר: אני אמרתי עתה איך מדליקין נר הנכה, בחינת לאמשכא משה רבות קדשא ולאדלקא בוצינא (וזהו בראשית לא, ויקרא ז, שמיני לו, אמור פה, קד, בהעלותך קנד), שמן משחת קדש (שמות ל), שהוא הדעת, פיודע. הינו בחינת הגדלת הדעת הנ"ל שהוא בחינת זכרון הנ"ל; ולא באר יותר:

שיד לעיל: מי אסף רוח בהפניו מי צרר מים בשמלה וכו' כנ"ל. וזהו, (תהלים קמו): ישב רוחו יגלו מים. עלידי ישב רוחו, שמלקט ומאסף הרוח בידו, עלידייה יגלו מים, בחינת: מי צרר מים, שהוא בחינת חלב, בחינת: שפכי כמים לבך, כנ"ל, עין שם:

כלל הענין הוא, מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים סו, נדה יט:): אין אדם דן גזרה שונה מעצמו, פי יכול להיות שהוא דן גזרה שונה מעצמו, והוא מבח המדמה, שמדמה מלתא למלתא כנ"ל, עין שם. על בן אסור לדון גזרה שונה, הינו לדמות מלתא למלתא, מעצמו. אלא אם בן קבלה מרבו, ורבו מרבו, עד משה רבנו עליו השלום, מפי הגבורה, כדי להנצל מבח המדמה, והבן:

פירוש נחל זהר

לכל מאמר זוהר על פי ההקדמות בליקוטי מוהר"ן

המגיעה מעולם הבא עד לנקודת מרכז העולם זה, אלה הדברים של הריגת המלכים הם בחינת אחר, בחינת אחר, בחינת קשר של תפילין הנקראים חיים, והוא תיקון המלכות, בחינת מלכות דוד משיח, ששם שורש נשמתו, כי התנשאותך עליהם בניסי הנצחון מנשאים מלכותו יתברך לעיני כל. כי אתה אברהם אוהבי, אתה כהן, הפך האהבות הבהמיות אשר מהם הרע עיין והכסילות, כי אתה צד החסד הדן לכף זכות ורואה נקודות טובות כך ובאחרים, שמהם השמחה והניגונים ורוח הנבואה, וזכרון עולם הבא. והמשך הפסוק מורה כן, היה דבר ה' אליו כמחזה הנבואי (כאור יום הבא אחרי ברור הרוח טובה רוח נבואה והניגון בחצות אשר היה זמן המלחמה במלכים שנאמר ויחלק עליהם לילה, כמובא במדרש שהיה כחצות ליל מצרים) כי על ידי שהיה אברהם בחינת אהבה

אחר הדברים האלה – יש להתבונן כי לכאורה אין מבואר במפורש פסוק זה בחלק זה של זוהר, אך לפי הקדמות רבינו מבואר היטב כי סיפור הדברים של התנאים כאן וכן חידושיהם הם אכן פירוש של זה הפסוק ברמזים, כי שיבואר לקמן. ונקדים לפרש עתה, **אחר הדברים האלה**, שהרג אברהם המלכים, וחשש שמא מיתתם אשר גרם הוא בחינת מיתת הלב גם לו, שהוא בחינת שכחה, בחינת נשכחתי כמת מלב, שהוא הפך זכרון עולם הבא, שעל ידי זה אין לו בן זכר, ולכן הבטיחו ה' ברמזי דבריו כי הדברים האלה האלה דייקא, הגוליים לפנינו וניתן להצביע עליהם ולראות השגחה ניסית

דקדושה, בחינת צד החסד ואיסוף הנקודות טובות, על ידי זה נעשה הכנעת המדמה המעורב טוב ורע, ונעשה בחינת ביד הנביאים אדמה, בחינת ניגון של שמחה ביד, ולכן זכה למחזה הנבואי כנ"ל שהוא בחינת זכרון עולם הבא אשר שם פקדון הרוחות ונקודות טובות המתבררות בחצי הלילה, ולכן רמזו באמרו **לאמר אל תירא אברם** מעין הרע של בני המלכים ואל תירא שמה קיבלת כל שכרך בעולם הזה על ידי הניסים ואין לך ח"ו עולם הבא, אלא אדרבא **אנכי** המתגלה אליך בכבודי ובעצמי בהשגחה ניסית מעולם הבא ולכן **מוגן לך מן עין הרע המשכיח וממית הלב**, כי זכרון (השפעת זכר) העולם הבא הוא הנמשך עליך (ועולם הבא הרוחני אין נחסר מחמת ההשפעה, כנר המדליק נר), וממילא **שכרך הרבה מאד**, ובזה רמזו שיהיה לו בן, הבא על ידי זכרון עולם הבא (עיין בכל המפרשים, רמב"ן ספורנו ועוד, המדברים מעיניני עולם הזה ועולם הבא, כמובא בדברי רבינו שלא יחשוב ח"ו שיש עולם אחד, והנה אברהם שחשש לעולם הבא ודאי חשב וזכר אותו בכל עת, ועיין עוד בפרט ברבנו בחיי, אשר דייק מה שרימזו ה' לאברהם באומרו שכרך הרבה, שהיה לו לכתוב רב, אלא בשתי ההיין הללו, אחד של שרה ואחד של אברהם, רימזו לו כי מהם כוח הולדה לבנם יצחק, אלא שלא הבין אברהם הרמז, **ויאמר אברם אדני הוי"ה** (בחינת יחוד ה' אלוהי, בחינת יחוד עולם הזה בעולם הבא), מה **תתן לי**, ובמה אתנחם בזה היחוד שאני מכוון, הרי אם זוכר אני עולם הבא ראוי שיהיה לי בן זכר, **ואנכי הולך ערירי**, ללא בן הן **לא נתת לי בן** עד כה ואינך עתיד כן, ואולי מן הסיבה כי יש לי בחינת פגם לשון הרע ובהמיות וכסילות, כי נסתכלתי (נרמז מלשון כסילות) באצטגננות שלי, מה שאני חווה בכוכבים להבין רמזי השפעת המזל מעולם הבא, ואין אני רואה עתה כי עתיד להיות לי בן, כי אולי מה שנתתי כוח לכוכבים בפני עצמם להיות המורים על ההשפעה בחוק לא יעבור בדרך הטבע הפך ההשגחה הנמשכת מעולם בא כרצון ברחמים, הנה למרות שאני טוב עין בכל זאת הוא בבחינת מדמה שאינו מבורר כרואה הדבר מרחוק הפך האמת, דהיינו שעל ידי אצטגנניות ואופן הסתכלות שלי בכוכבים דייקא נסתכלי ונהייתי בחינת כסיל, וכן הוא בחינת לשון הרע בתלונתי באומרי כי ערירי אני, ועכשיו דייקא שזאת הכסילות היא הפך עולם הבא באמת לא יהיה לי בן זכר, כי את אשר יגורתי בא לי. וה' הרחמן רימז לו התיקון לדבר **ויצא אותו החוצה** מן הסתכלות והסתכלות ומדמה שאינו מבורר, ואמר לו **צא** (גימטרא הוי"ה אדנות) כי דייקא עדין תוכל ליחדם דייקא **מן האצטגנניות שלך**, **ויאמר הבט נא** ותן לבך להתבונן ולראות מה מרמזים הכוכבים מן עולם הבא, **וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם**, וכשתראה ריבוי הכוכבים בשמים, אשר אין להם מספר, תבין שהם מרמזים כי בעולם הבא אין ספור, שפע הרבה (בעולם הזה) מאד (לעולם הבא-ספורנו), אשר יכול להמשך לעולם הזה ואין מזל ונזילה מועטה לישראל, כי אינה מוגבלת בהשגחה הניסית היורדת מאין סוף עד אין תכלית, ולכן כפי התבוננות שלך בעולם הבא הנרמז בכוכבים **כה יהיה**

זרעך, כי דייקא יהיה לך בן זכר על ידי התבוננות זכרון העולם הבא הנרמז באצטגנניות שלך, כי גם שם דיברתי עמך ורמזתי לך להתקרב אלי תמיד. ועתה יגלה כנ"ל בסיפור הדברים והחידושים המרמזים פירוש זה הפסוק.

רבי חייא הוה אזיל למחמי לרבי אלעזר, - רבי חייא היה הולך לראות את רבי אלעזר, לראות דייקא, ולהתבונן בבחינת ביד הנביאים אדמה בראיה אמתית וברורה, כי דמות פני רבו אשר לו צלם אלוהים, נרמזו בה דברים עליונים הנמשכים מעולם הבא, כי ליבו הטוב והזוכר של רבי אלעזר יטיב פנים ויאיר עיניו, כי שורניא דעינא תליא בליבא, ועיקר ההבטה בעיניים.

פגע ביה רבי חגאי, אמר ליה האי ארְחא דמתקנא קמיה דמר לאן איהו אזיל, אמר ליה למחמי לרבי אלעזר, אמר ליה ואנא נמי אזיל בקדה, אמר ליה אי תיכול למסבר סברא למאי דתשמע זיל נאי לא תוב אבתרה, אמר ליה לא ליחוש מר לחאי, דהא אנא שמענא כמה רזי דאורייתא ויבילנא למיקם פהו. - נודמן בהשגחה פרטית במעשה זה שפגש אותו רבי חגאי, (יש לרמזו בשמו חגאי שהוא לשון מחוג, וסיבובי ההשגחה של מסובב כל עלמין, סיבת הסיבת, ועוד מלשון מעגל ומחוג החזרתיות כפי יבואר לקמן) אמר לו רבי חגאי לרבי חייא, אותו דרך המתקנת מקדמת דנא ומזומנת בהשגחה פרטית לפני אדון לאן הוא הולך, כי למרות שרבי חייא הוא הולך בדרך, אך כיוון שהוא בחינת מרכז העולם, נחשב כי מחשבה דיבור ומעשה בריאת מקומות הדרך המה נודמנים אליו מאין סוף, ועוד ששאל להיכן הדרך הולך בעולם העליון דהיינו מאיזה בחינת עולם הבא הנרמז בעולם הזה נמשך הדבר שאתה הולך דייקא בזו הדרך, ועוד על אף שמילת אזיל הוא לשון הליכה יש לרמזו בה לשון נזילה ומזל העליון הנמשך מעולם הבא על הדרך, בחינת לאן (בחינת אין) הוא הנסתר אשר מזיל השפעה לדרך. אמר לו רבי חייא, סיבת ההליכה בדרך זו הנמשכת מעולם הבא הוא בכדי לראות את רבי אלעזר כנ"ל וצלם אלוהים שלו כנ"ל, אמר לו רבי חגאי האם לדעתך זה שפגשתי כך בהשגחה פרטית רמז וסימן הוא שראוי ואני גם אלך איתך, כי יש לשנינו ניצוצות לשא ויתן כהם ואנו ענפים ותלמידים משורש אחד הוא רבי אלעזר, אמר לו רבי חייא, אם תוכל לספור סברה בעיני השכל ולהבין דבר מתוך דבר ככה מדמה מבורר בהגדלת השכל במידה ובהסתפקות, להבין רמזי רבי אלעזר מה תשמע ממנו ולא תתן יניקה לקליפות המסובבות הרמזים ורוצות לינוק מהם, לפסוק בפיו השונה הלכות שאינם ברורות ועוד שתוכל להשיג מן התבוננות וסברת השכל עצם הקדושה הגבוה של סודות התורה שילביש רבי אלעזר בפניו ובדבריו, אם כל זאת יכולת אז לך עימי אליו, ואם לא חזור לאחורידך, תרתי משמע נרמז כאן, האחד שאין אתה ראוי להצטרך אלי לכן חזור ברגליך למקום ממנו באת ועוד רמזו אני לך כי אם אינך יכול להבין עצם פנימיות הסודות ולהזהר מן הקליפות החיצוניות הסובבים אותם, נמצא שאין אתה בבחינת משיח (כמוני- כי רבי חייא היה בחינת משיח

כידוע) ואין אתה יכול לתקן שורש המשיח בחינת קשר של תפילין הנקרא אהור, לכן חזור (בחינת מחוג החזור בחינת הנאי כנ"ל) לאחוריך כמו אבא שאול אשר הזר לאחוריו והחזיר בחינת משיח למקומו. כי שורש המשיח הוא בחינת המלכות שהיא בחינת אהור והסתרה מקום אחיות הקליפות, אשר יש להבין שם הרמזים נכון לקירוב ולא לריחוק, כי כל תפקידו של משיח צדקנו לגלות ההשגחה והשארת השכינה ומלכות ה' הנסתרת והנרמזת ומתלבשת דייקא בזאת המחשבה דיבור ומעשה של כל אחד ומה יש לו לתקן לפי המזדמן לו מאין סוף, שעל ידי זה זוכר תמיד עולם הבא, ונעשה היחוד ה' אלוקי על ידי זה דייקא יבוא בהתגלות שלמה משיח צדקנו כפי שגילה לבעל שם טוב (כך שמעתי לפי כמה שנים מהרב טייכנר שליט"א כי מה שאמר לו, אבוא בעת שאנשים פשוטים ידעו לעשות יהודים כמוך ומה שגילה רבינו כאן דבר אחד הם כי על ידי זכרון עולם הבא הנרמז במזדמן נעשה יהוד הנ"ל) אמר לו רבי הגאי, אין למר לחשוש לזה שאין אני יכול להבין הסודות כראוי, כי כבר חזרתי לאחור בחינת משיח, ומתורגל אני בזה, שהרי אני שמעתי כמה סודות התורה ויכולתי לעמוד בהם, לעמוד על דעת רבי ועצם כוונתו כי בזכות קדושת תורה ומצוות היה לי הכלי לעמוד באור הסודות, כי היה לי מידת ההסתפקות מן רמזים לקבל מהם אור מלא, ולהרבות התורה והמצוות כנ"ל ואני יכול גם לעמוד באור החידושים הנבואיים לא להיות בחינת מחוזה נופל מריבוי האור, כי אפילו מזאת ההסתפקות של רמזים אני מפריש צדקה לרמז לחברי בניצוצות תורה השייכים לנר"ן שלהם, ואני בחינת צדיק המשפיע זכרון עולם הבא לחברי, נוטה שמים כיריעה לארון הברית המכיל אור הברית במידה. וכל זה הוא כלי להשיג סודות רבי אלעזר.

ועתה בא לרמז כי יודע ענין הכסילות ורוח הבהמה הבא על ידי לשון הרע, המספיד הראיה הטובה להבין הרמזים מקרוב באמת ומספיד המדמה הנבואי שאינו מעורב טוב ורע. ולכן גם כן ראוי להצטרף לרבי הייא.

פתח רבי הגאי ואמר, מאי דכתיב, (במדבר כח) את קרבני לחמי לחמי לאשי (דף פט ע"ב) וגו'. את קרבני דא קרבן בשרא דאתקרב לכפרא דמא על דמא בשרא על בשרא, בגין דכל קרבניו לאו מתקריבין אלא על בשרא לכפרא על בשרא. והכי שמוענא אי בר נש חטא בהמה מה חטאת, דקודשא בריך הוא אמר (ויקרא א) אדם כי יקריב מכם קרבן וגו'. אמאי, אלא קודשא בריך הוא עביד רוח בני נשא ורוח הבהמה, ואפריש דא מן דא. ובגין כך (קהלת ג) רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה וגו' ודאי מתפרש דא מן דא. עד לא חטא אדם מה כתיב, (בראשית א) ויאמר אלקים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע וגו' וכתוב לכם ויהיה לאכלה ולא יתיר. פיון דחטא ויצר הרע אשתאיב בגופא דיליה, ובכל אנני תולדין עבד בהו דינא. ולבתר אתא נח וחקא דהא גופא אתבני מאתרא ויצר הרע, אקריב קרבן כמה דאקריב אדם, מה כתיב, (בראשית ה) ויבא וי את ריח הניחח וגו'. (וכתיב) כי

ויצר לב האדם רע מנעריו. אמר קודשא בריך הוא מכאן ולהלאה הואיל וגופא אשתאיב מההוא ויצר הרע, ותענג גופא כמה דאתחזי ליה ייכול בשרא. בירק עשב נתתי לכם את כל. בד אכיל בשרא. מההוא בשרא אתענג בשרא דיליה ואתערב דא בדא ואתרבי גופא מניה, ומההוא ענג גופא חטא בכמה חטאין. אמר קודשא בריך הוא פפרה על גופא בשרא. בשרא אכיל ובשרא אתרבי מניה וביה חטא. בגין כך לכפרא על גופיה בשרא. ובשרא דאכיל בשרא עביד דמא לגופא (בגין כך דמא דאשתאר מההוא בשרא דאכיל בשרא עבד דמא לגופא) בגין כך דמא דאשתאר מההוא בשרא דיליה דכתיב, (ויקרא יז) כי הדם הוא בגופא יכפר. – מפני קוצר הזמן נבאר עתה בקצרה, פתח רבי הגאי ואמר, מה הוא שכתוב את קרבני וכו', הנה הצדיק שאינו חוטא בבשרו ובלשונו, רוח הקודש לו, רוח האדם בני האדם העולה היא למעלה להשיג שורשה אשר בעולם הבא, ומוציא דיבה הוא כסיל כבהמה היוודת למטה, וכן האוכל בשר בהמה אשר מוסיף לו דם הנפש בכסילות אם אינו אוכל כראוי, כי על ידי הכסילות הבאה על ידי האכילה יכול לחטוא באהבת הבהמות ולכן תיקונו על ידי בשר קרבן הבהמה ודמה, כי מאחר ואכל בשר ונפל מקום הבהמות תיקונו על ידי שמקרב ומקריב במזבח העולה עשנו למעלה עד לעולם הבא ריח ניהוח לפני ה', והדם הנשפך הוא כנפש יכפר, על ידי שזוכר בעת הקרבן את עולם הבא ומעלה הרוח בהמית שלו להיות שוב בבחינת רוח אדם רוח הקודש.

כתיב קרבני, וכתוב קרבנכם דכתיב, (ויקרא א) תקריבו את קרבנכם, מה בין האי לחאי, אלא קרבני. בגין שלמים דאתיין על שלום. קרבנכם, בגין חטאות ואשמות דאתיין על חטא ואשם, בגין כך את קרבני בשרא. לחמי נחמא וחקמא. ריח דא קטורת. נחתי דא נחת רוח דעביד בהנא ברעוהא דשמוא קדישא, וליזאי ברעוהא דשיר ושכחה. – כתוב קורבני וכתוב קרבנכם שכתוב תקריבו את קרבנכם, מה בין זה לזה, אלא קרבני, בגין שלמים שבאים על שלום בחינת אור מלא הבא ממידת ההסתפקות, בחינת עוטה אור כשלמה, לשון שלום בחינת יהודים הנעשים על ידי התבוננות בפרטיות הזכרון עולם הבא הנמשך ברמזים. כי הוא בחינת התעוררות הרמזים הבאים ומזדמנים מלמעלה לכן נקרא קרבני. שאני מתקרב אליכם. קרבנכם, בגין חטאות ואשמות וכו' הבאים על חטא ואשם על ידי רוח בהמה וכסילות שבו על ידי הוצאת דיבה ולשון הרע, כי הם שורש יתר החטאים של האהבות הנפולות, כי המדבר לשון הרע על חברו כדי לגנותו, הרי הוא מגנה האלוקות המלוכשת בו, והוא כפירה (כך שמעתי מפי הרב שלמה יהודה שליט"א בשם החתם סופר דומני) וכן אינו מאמין בהשגחה של התנשאות שיש לחברו ונותן בו עינו הרעה עד לכדי לשון הרע, ותיקונו כאמור ההתעוררות מלמטה בהקרבת הקרבן לזכור ההשגחה וליחוד גם הבהמות למעלה שעל ידי זה נמתקת. מפני כך את קרבני זה בשר, לחמי זה לחם ויין, ריח זה קטורת המקשרת

העולם הזה בעולם הבא, נהוהי זה נחת רוח שעושה הכהן איש חסד ואהבה דקדושה על ידי הרצון של השם הקדוש, שמיחד ה' אלוקי על ידי הקרבת הקרבן והרצון הקדוש להדבקות כמערה של עולם הבא. והלויים ברצון טוב וקדוש בשיר ושבתה, בחינת ניגון על ידי נקודות טובות שמוצאים בחוטא ורוח טובה רוח האדם העולה למעלה למקום פקדון הרוחות עולם הבא, בחינת ונגן בידו וטוב לך. בחינת והיה כמנגן המנגן ותהי עליו יד ה'. הוא נגינה בכלי זמר של הלויים ושירתם בכלי מיתרי גרונם בשבת. המתקן את רוח הבהמיות והאהבות הנפולות של החוטא.

תשמרו להקריב לי במועדו. במועדו מאי הוי, אי תימא פכל יומא בפקר ובקרב, מאי איהו במועדו (נ"א מאי אריא דאיהו מועדו), אלא מועדו דשליטא ביהוה זמנא רעוא. רעו דאשתבח לעילא בדרגא דיעא. ועל דא פתיב במועדו. פד קרבן אתקריב בלא נטליו חולקא, ואתפדרן קלפין לכל סטרא, ויחודא אתקריב ואתיחד ובוצינין אתנהרין ואשתבח רעוא ורעו פכל עלמין וקודשא בריה הוא אשתבח ברזא דיהודא דדא פדקא חזי. אתא רבי חייא ונשקיה, אמר ליה יאות אנת ברי מיני למיהד למחמי ליה לסבר אנפין דיומין. – תשמרו להקריב לי במועדו. במועדו מה זה? אם תאמר בכל יום בוקר וערב חוק ולא יעבור ללא השגחה פרטית המזדמנת אלא בחוקי הטבע בשכל קבוע ללא התחייבות פרטית כפי תיקון האדם. אם כן מהו לשון במועדו המיוחד לו. אלא מועדו בעת מיוחד ששולט באותו זמן רצון עליון הנמשך מאין סוף עד אין תכלית, כפי ההתעוררות מלמטה של האדם לגדל הרוח טובה ולתת לב לזכור ולראות רמוזי עולם הבא המזדמנים בהשגחה פרטית במועדו. רצון עליון שנמצא למעלה בדרגה ידועה כפי דרגת האדם שראוי לו להסתכל ולהתבונן פי מדרגתו, רצון עליון שנמצא למעלה גלוי למטה ברמזים כמוציאה הבא בהיסח הדעת ומזדמנת לאדם, ונמצא ברור הטוב של הרמוז כשמעלה אותו למעלה לשורשו. בחינת מלכות. כי כל הרמזים מגלים מלכות ה' המשגיח ומלכותו בכל משלה. ולכן בתוב במועדו, כי נמשך הרמוז ונזדמן בעת הראוי כי הנר"ן שצריך להשלים במחשבה דיבור ומעשה של אותו יום שנברא בשבילו. כאשר קרבן נקרב ונעשה יהוד ה' אלוקי ורוח הבהמה נמתקת בשורשה. כולם נוטלים חלק וניצוצי נר"ן שלהם, גם הכהן גם החוטא וגם המזבח, ועל ידי היחוד והתגלות האלוקות בהבנת הרמזים בהסתפקות, אין מקום לקליפות מקום לינוק. ומתפזרים הקליפות כל צד, כי ידוע עתה פנימיות וכל צד ובהינה שבקדושה מעולם הבא שמהם השתלשל גם בחינת הקליפות הדומות לקדושה, והיחוד ה' אלוקי יהוד עולם הזה בעולם הבא, מתקרב ומתיחד, והמאורות המלאים בחינת עוטה אור כשלמה בחינת וירא את האור כי טוב, אין טוב אלא צדיק, מאירים. ונמצא מגולה רצון בכל העולמות מעולם האצילות עד עולם העשיה, כי מתגלה שהכל ברצונו ובהשגחתו יתברך, והקב"ה נמצא בסוד של יחוד אחד בראוי, יחוד ה' אלוקי כאמור. בא רבי חייא ונשק אותו בחינת הדבקות רוחא ברוחא, היא רוח הקודש הטובה של שניהם.

אמר לו, נאה אתה ביופיך כדמיון וצלם אלוקים של מעלה בגילוי סודות שגילתה בענין השגת הרמזים על ידי תיקון רוח האדם, בני אתה, שאני עוררתי בך גילוי החידושים על ידי תנאי שנתתי לך להצטרף אלי, ועל ידי שדיברת מסוד זכרון עולם הבא, שהוא בחינת בן זכר, נחשב לי כאילו נולדת לי ואתה בני. ויפה אתה יותר ממני בני, או יאמר, ממני ובזכותי נאה אתה, ללכת בדרך המזדמנת בשביל ההכנה ולראות את ספר וסכרת ושכל פני הימים של רבי אלעזר, שיגלה לנו בפניו ודבריו את פנימיות לבו הקדוש, כדי שניתן עיני שכלינו להתבונן פני הימים, מה סוד פנימיות הרמזים ודברי ה' שבכל יום ויום כפי האדם ונר"ן שצריך להשלים.

אזלו, פד מטון לגביה, קמא לון יתבי על תרעא, אמר ליה לשמשא זיל ואימא לון האי בריסיה דתלת קיימין מהו כל אחד (ס"א כלא חד). אמרו ליה זיל ואימא ליה למר דלא למננא אמר דוד מלכא דאיהו רביעא אבן מאסו הבונים. אמר ליה זיל ואימא לון דאן געלו ביה בדרד דאיהו אמר אבן מאסו הבונים. אהדר רבי חייא רישיה לגבי רבי חנאי ואמר ליה שמעת ביה מידי. אמר שמענא ביהאי קרא דכתיב, (שיר השירים א) "בני אמי נהרו בי שמוני וגו'. דהאי קרא שלמה מלכא אמרו, ועל דוד מלכא אתמר פד דהו ליה אהוהי מנייהו. – הלכו בדרך המשלימה הנר"ן לקראת גילוי סודות רבי אלעזר, כאשר הגיעו אליו, ראה אותם יושבים על השער, שהוא בחינת מלכות ויראה דרכה נכנסים להשיג עולמות העליונים, אמר לשמש שלו שהוא בחינת שליח כרמזים הנשלחים מלמעלה, לך והזדמן למקומם ואמור להם דברי רמוז על ענין המלכות שורש משיח, דבר חידה שיש להם להתבונן בה, אותו כסא של שלושה עמודים מה הוא כל בחינת של כל אחד מן העמודים, ואיך אפשר ליחדם להיות אחד. דהיינו כסא וכיסוי הכבוד והנהגת ה' בחסד גבורה ותפארת איך אפשר ליחדם לדעת כי הכל נמשך מאין סוף, יחודו של עולם. אמרו לו, לך בשליחתנו מלמטה למעלה כקרבן העולה ואמור למר, שלא לחנב אמר דוד המלך המשיח, שהוא הרבעי בעמודי הכסא המחבר בתוכו כל ההנהגות של יתר העמודים לגלותם במחשבה דיבור ומעשה של עולם העשיה בו מתגלה מלכותו יתברך בשלמות בזמן התגלות הניסים ונסתרת ברמזים בהשגחה פרטית ביתר העיתים. וידוע דוד להבין הרמזים איך להתקרב על ידם לה' ומה יש לתקן באופן פרטי מידה וכנגד מידה לפי הרמוז. לא לחנב אמר אבן מאסו הבונים, אבן היא המלכות המחברת אב ובן כחדא, עולם הבא בתוך עולם הזה. אשר כביכול מאסו הבונים הממשיכים ההשגחה בסוגי ההנהגות הפרטיות, מאסו המלכות בעת שאין אנו מחזירים אותה למקומה על ידי שאנו מתבוננים ברמזים לכדי להתקרב לה' כדי לקיים התורה והמצוות כראוי. ורמוזו לו האבן היא המייחדת הבונים כנ"ל. אמר לו לשמש, לך אמור להם, שאלה שאיפה נרמוז ונלמד כי האבן מאסו הכוונה לדוד, שלו בחינת מלכות משיח, שהוא דייקא אמר אבן מאסו הבונים על עצמו. והרי הדבר השתלשל בכך שאחים של דוד מאסו בו מהיות מלך בחשבם כי ממזר הוא ולא בא מייחוד

קדוש כראוי, ואין בכוחו לייחד כל ישראל לעם, ולייחד כל ההנהגות באמונת ההשגחה, והיכן כאמור נרמז זאת המאיסות של האבן. החזיר רבי חייא ראשו, בחינת חזר לאחור, בחינת קשר של תפילין שאחורי הראש, החזיר ראשו לרבי חנאי לעוררו לחפש מקום הרמז, ואמר לו השמעת בזה דבר רמז? אמר שמעתי בפסוק זה שכתוב בני אמי נחרו ונלחמו בי כי שמוני נטרה ושומרת הזכרון את הכרמים של הכרמים ועולמות העליונים לאין ספור הנמשכים בתוך המלכות ברמי שלי לא נטרתי לזכור עולם הזה כי הנותן מחשבתו וזכרונו ועינו בעולם הזה בהכרח שוכח עולם הבא, והנה נרמז במילים בני אמי נחרו ר"ת אבן, הוא דוד אשר נלחמו וניחנו בו אחיו, כי השבו שאינו יכול לזכור עולם הבא כראוי ולזכות על ידי זה למלכות כי השבו כאמור שלא בא מייחוד קדוש. שפסוק זה אמר אותו שלמה ועל דוד הוא נאמר שדחו אותו האחים שלו מהם כנ"ל וכן כך הכונים הם האבות מאסו באבן דוד כנ"ל.

ותו שמוענא מאי קודשא בריה הוא למיהב מלכותא ליהודה מפל אחיה, אלא אתון דשמייה תקינן ביה, וקודשא בריה הוא יתב וקרא לשמייה ונגין כף אחסין מלכותא. ותו שמוענא יהודה הא אתון דשמייה ודאי, ד' ליתיה אמאי. אלא דא דוד מלכא דאתקשר בשמייה מפל בני עלמא דכתיב, (חושע ג) ובקשו את יי אלהיהם ואת דוד מלכם וגו' הא דוד קשיר בשמייה, תו דאיתו קשר של תפילין ודאי ד' דוד מלכא (ד"א קשר של תפילין ודאי), ונגין כף דוד אתקשר בשמייה. ועוד שמעתי בסוד המלכות, מה ראה הקב"ה לתת מלכות ליהודה מכל אחיו, אלא אותיות שמו חקוקות בו בשם יהודה (מלכד אות ד'), שהרי אימו לאה קבלה בשהגחה פרטית שמו מעולם הבא ברוח הקודש, ורוח טובה שבה, שכך ראוי לקרוא לו, והקב"ה נתן כבוד ולכוש (בחינת הוד והדר לבשת, התלבשות מדרגות העליונות בזה העולם שהוא בחינת רגליו) ורמיזה לשמו הקדוש בתוך יהודה, ואלו האותיות מגלות ומשפיעות תפקיד נר"ן של יהודה בעולם. ולכן בכוח אותיות שהם הוי"ה שם העצם המתלבש בבחינת רגליו בזה העולם ברמזים, שאלו האותיות הם שורש נשמתו של יהודה כנ"ל לכן ירש מלכות שהוא בחינת שם אדניי המקבל משם הוי"ה ברוך הוא. ועוד שמעתי כי יהודה הרי אותיות שמו של הקב"ה ודאי בשמו, אך ד' מדוע גם נמצאת בשמו. אלא זה האות רמז על דוד המלך הנולד מיהודה אשר, התקשר בשמו של הקב"ה יותר מכל בני העולם, כי הוא בחינת מלכות, המעלה בחינת הנהגת ראית את אחורי לשורשה, כי דוד היה מעלה כל הרמזים שבעולם שהם בחינת שם אדניי ומייחדם לשורשם בשם הוי"ה שהוא כנגד בחינת עולם הבא, ונרמז קשרו בהקב"ה בסמיכותו לה' בפסוק, שהרי כתוב, ובקשו את ה' אלוהיהם ואת דוד מלכם וכו', הרי נלמד מן הפסוק כי דוד קשור בשמו יתברך, עוד שהוא דוד קשר של תפילין, כי הקשר של ד' מאחורי הראש הוא מחבר התפילין וזכרון עולם הבא, אשר בין העינים, לראש מלפנים, כי דייקא הקשר של הד' והמלכות ועולם הזה הוא המקשר הראש למוחין של זכרון עולם הבא, כי על ידי

הכנת הרמזים אשר במלכות ומחשבה דיבור ומעשה של עולם הזה המזדמנים לו בכל יום, על ידי זה זוכה להכנס פנימה לקודש מעולם לעולם עד אין סוף להתקשר בשן הוי"ה המחיה את כולם, לכן ודאי ד' של שם יהודה מרמות על דוד המלך, ולכן מאחר והד' של דוד בתוך אותיות הוי"ה שבשם יהודה, הוא מרמז שקשור בשם ה'. והוא דוד המלך המשיח, טוב רואי ויפה עינים, יבוא ויגאלו במהרה בימינו אמן. וראה גם אתה לחדש ולהבין דבר מתוך דבר, רמזי המשך המאמר.

עאלו, פיון דעאלו יתיבנו קמיה, אשתיק רבי אלעזר ואנון אשתיקו. עאל רבי אלעזר לאדריה שמע חד קלא דהיה אמר זיל ואימא לון מה דאנון בעיין דבשרין אנון. אחר לגבייהו. אמר לון אית מאן דשמע מלח לימא לי. אמרו ליה אנון מחפאן לאנהרא מגו אחותא דבוצינא עלאה וסברא (דף ז ע"א) נסבר. פתח ואמר, (חבקוק ב) וי בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ. כד בעי קודשא בריה הוא למברי עלמא, אסתפל גו מחשבה רזא דאורייתא ורשים רשומין ולא הוה יכיל למיקם, עד דברא תשובה דאיתו היכלא פנימאה עלאה ורזא סתימא ותמן אתרשימו ואתצירי אתון בגלופייהו.

פיון דאתברי דא הוה מסתפל בהאי היכלא ורשים קמיה ציורין דכל עלמא דכתיב הם מפניו כל הארץ רשים קמיה רשומין וציורין דכל עלמא. בעי למברי שמים מה עבד אסתפל באור קדמאה ואתעשה ביה וברא שמים. דכתיב, (תהלים קד) עושה אור בשלמה ואחר כך נוטה שמים פיריעה.

אסתפל למעבד עלמא תתאה עבד היכלא אחרא ועאל ביה ומניה אסתפל ורשים קמיה כל עלמין לתתא וברא לו. הדא הוא דכתיב וי בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ. ה"ם מפניו, ה"ם רשים קמיה כל נקודין דכל עלמא דאנון שתין וחמש, בחושבן ה"ם, שתין אנון וחמש אנון, וכלהו רשים קמיה כד ברא עלמא. בגין כף וקרא דקודשא בריה הוא לאו איתו אלא לאנון דידעין ארחוי ומחכין בה באורח קשוט כדקא יאות. אדרכי דהיה משתעי בהדיהו, אתא נורא ואסתר ליה, ואנון יתבו לבר. שמעו חד קלא דהיה אמר אי קדישא הביאני המלך חדריו בכל אנון אידרין דסבא דאנון עילימא קדישא (נ"א עולימתא קדישתא) דאתמסרו מפתחן דלהון בידיה, וכלהו מתקנן לה ולאנון דבגינה. ובחיה קדישא כל חילא דשמיא נגילה ונשמחה כף. כד חמו אליו הכי, אזדעזעו, ודחילו סגי נפל עליהו, אמרי, לית אנון חזיון להאי, נפיק מכאן ונחה לאורחיו, (אזלו) ויתבו תמן כל החוה יומא ולא יבילו למחמי ליה, ואמרו לית רעותא דקודשא בריה הוא דניתב הכא נפקו מתמן ואזלי.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקין ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. עלידי תפלין ממשכינן על עצמן הזכרון לזכר תמיד בעלמא דאתי, דהינו להגדיל דעתו בכל יום, להבין הרמזים שהשם יתברך מרמז לאדם בכל יום שיתקרב אליו.
- ב. כל התפלות באים מבח המדומה, בח הבחמויות, והתגברותו הוא עלידי עצבות שהוא רוח נכאה, רוח רעה, ועלידי זה התגברות השכיחה, ששוכח תכליתו ואינו זוכר בעלמא דאתי, בראוי לזכר בכל יום בכלל ובפרט (כמו שכתוב בזכרון באת ד'). ועליבן צריכין להתגבר להיות בשמחה תמיד, שעלידי זה עפר הכנעת המדומה, ועל ידי זה יזכה לזכר בעלמא דאתי בכל יום כנ"ל:
- ג. שמיעת קול נגון על בלי זמר ממנגנון פשר לשם שמנים הוא כגולה גדולה לשמחה, ולהכניע ולברר המדומה. ועלידי זה יזכה לזכרון, לאדפקא מחשבתא בעלמא דאתי, ולהבין הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בכל יום להתקרב אליו. גם עלידי נגון ושמחה הנ"ל יכולין להשיג פחינת רוח נבואה רוח הקדש

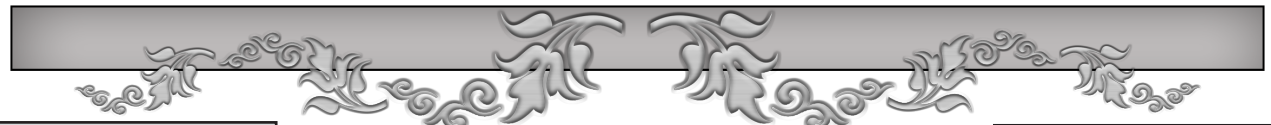
תפילה על פי הלימוד

וחזק את לבכי ביראתך ועבודתך, וזכני שאשים אל לבי ואזכר היטב בלבי ובדעתי תמיד את התכלית האחרון, ואזכה לדבק מחשבותי ולבכי תמיד בעלמא דאתי, כי אתה יודע את גדל הצער והבושה שיהיה בעלמא דאתי על מי שלא קשט עצמו בעולם הזה, והוא אבדה שאינה חוזרת לעולם, כי שם אין מעשה והשבון מועיל כלל, כי מי שלא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת. "מענות לא יוכל לתקן והסרון לא יוכל להפנות". ואין מועיל שם שום רחמנות בעולם. זכני עתה ברחמיה, שאזכה לזכר עתה בעולם הזה את העולם הבא תמיד, ואל יליוו מעיני ולא אסור מדעתי וזכרון העולם הבא תמיד, באפן שאזכה לשוב בתשובה שלמה אליך באמת, ואזכה לתקן בחיי את כל אשר שחתתי בשוגג ובמזיד באגם ובצרון. ותפוננו שיגן עלינו זכות וכה הצדיקים אמתים שיש להם כח להציל אותנו מקל מיני רע עון שבעולם, והם ילחמו לפנינו ויכניעו וישברו ויבטלו את כל מין רע עון בשרשו שלמעלה, וימתיקו ויבטלו את הרע עון של התנשאות עלידי שרש הפלכות שהוא מלכות משיח בן דוד יפה עינים וטוב ראוי, וימשיכו עלינו אורו של משיח שיבא במהרה בנימינו, ומכל צרותינו וישיענו וינאלנו:

ברצונך תמיד מעתה ועד עולם. רבונו של עולם, ראה נא בענינו וריבה ריבנו, כי אתה ידעת את לבבנו, כי צרכינו מרבים מאד ודעתנו קצרה לפרש, עזרנו כי עליך נשעננו, עננוה' עננו כי בצרה גדולה אנחנו, אל תסתר פניך מפנינו יהיה נא קרוב לשועתנו. כי אתה יודע את כל תלאותינו, וראה את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו, "זכר ה' מה היה לנו הבישה וראה את הרפתנו". היום וחסל עלינו "שמרני מידי פח וקשו לי ומקשות פעלי און. שמרני באישון בת עין בצל בנפיד תסתירני, מפני רשעים זו שדוני אויבי בנפש יקופו עלי. ואני עני וכואב" אין לי שום בית מנום כי אם אליך לבד, "אליך ה' אקרא ואל ה' אתחנן. מה בצע בךמי בךדתי אל שחת היודך עפר הנייד אמתך. עיני נגרה ולא תדוכה מאין הפגות, עד ישקפו וירא ה' משמים". הושיענו מלא רחמים, הושיענו בעת צרה הזאת, וקום בנו מקרא שבתוב, ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע. הציגני ושמרני מרע עון המביא לידי שכחה שהיא מיתת הלב, שכירת לב, כמו שכתוב, נשכחתי ממת מלב הייתי ככלי אובד. עזרני שלא אשפח את עולמי הנצחי ותקום לעד, הוסה עלי כרב רחמיה, כרב ישועתך, כרב טובותיך, כרב הצלותיך. יהמו מעיך עלי, על נרדף פמני, על חסר דעה, חסר עצה פמני. אמן

בכן באתי לפניה ה' אלקי ואלקי אבותי, להפיל תהנתי לפני רחמיה האמתיים, ולשא עיני להסדיק העצומים, שתפונני לשמור את הזכרון הזה היטב, שאזכר תמיד בעלמא דאתי, ולאדפקא מחשבותי רק בעלמא דאתי בכלל ובפרט, ובכל יום ויום בהקיצו מישנתי, תכף ומיד בשאפתה את עיני, אזכה לזכר מיד בעולם הבא שהוא עולם העומד ותקום לעד ולנצח נצחים, והעולם הזה הוא הכל וריק, הכל הכלים אין בו ממש, "הכל נדף, הכל הכלים הכל הכל". ואין שום יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל בעסקי העולם הזה, ואין שום תכלית וטוב בעולם כי אם לרדף תמיד להשיג העולם הבא. ותפונני שאזכר זאת היטב ככה הזכרון דקדשה, ואחריו אזכה לקום זאת בפרטיות, שאזכה להבין בכל עת ובכל שעה ובכל מקום שבעולם, את כל הרמזים שאתה מרמז לי בכל עת להתקרב לעבודתך באמת. כי בהסדך הגדול אתה מצמצם אלהותך מראשית נקדת הבריאה שהוא תחלת האצילות עד סוף נקדת הסרבו של עולם העשיה הנשמי הזה, מאין סוף עד אין תכלית. ואתה מצמצם ומרמז רמזים לכל אדם בכל מקום ובכל עת לקרבו לעבודתך, לפי המקום ולפי השעה ולפי האדם. עזרני וזכני ותפתח את דעתי, שאזכה להבין היטב באמת את הרמזים האלה, למען אזכה לשוב אליך באמת להיות

לעילוי נשמות
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרזו תמו בת דוד והיבוכא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת
חיה ליאורה בת פטריסיה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.